

135 ГОДИНИ ОТ АПРИЛСКАТА ЕПОПЕЯ - 1876

УВАЖАЕМИ СЪГРАЖДАНИ, ЖИТЕЛИ И ГОСТИ НА ОБЩИНА БРАЦИГОВО,

Преди 135 години камбаните в града ни възвестиха решимостта на предците да строшат оковите на робството и свалят от себе си хомота на чуждото подтисничество.

Пукотът на черешовите топове стресна турските орди и доказа, че брациговци са не само майстори дюлгери, но и герои себеотrekli се в името на великата идея „Свобода или смърт“.

12 май е сакрална дата в календара на града ни. В тези дни по неповторим начин са вилетени миналото и настоящето, възрожденския дух, пословичния героизъм и днешната самоотверженост на брациговци.

Гордеем се, че 135 години носим спомена за достойните дела на нашите предци, защото това, което е сега Брацигово, е съградено с многолетните усилия и саможертва на поколения преди нас.

През май градът ни празнува своя велик ден! Нека в празничните дни бъдем заедно, заедно да бъдем за напред – за едно по-добро европейско бъдеще на родния ни град.

Нека за нас Брацигово бъде и роден дом, и свято място!

ВАСИЛ ГЮЛЕМЕТОВ
Кмет на община Брацигово

„Обявяване на въстанието - Брацигово 21. 04. 1876 г.“, худ. проф. Д. Гюдженев

С ГРИЖА ЗА ПОДРАСТВАЩИТЕ И ИНФРАСТРУКТУРАТА

48-то заседание на Общинския съвет, състояло се на 29 април т.г., започна с добавяне на нова точка в дневния ред - Вземане на решение за разкриване на нова социална услуга на територията на община Брацигово от 1 януари 2012 год. - „Дневен център за деца“ за 20 ползвателя. По предложение на Борис Малинов отпадна от дневния ред т. 23 - Искане за изменение на ПУП - ПРЗ за част от кв. 34, УПИ ХХХХIV - 249.

В началото бе разгледано предложението на Инициативен комитет от с. Бяга, в знак на почит и особени заслуги към с. Бяга, за дейността ѝ, както в обществената, така и в духовната сфера и във връзка с нейната 85 годишнина, да бъде удостоена със званието „Почетен жител на с. Бяга“ г-жа Велика Трифонова Янакиева. Кметът на селото Илия Милушев говори за живота и дейността на г-жа Янакиева, за любовта и приноса ѝ за родния край. Предложението бе прието единодушно, със 17 гласа „за“, от общинските съветници.

Мария Мадарова представи за разглеждане и приемане на Общинска стратегия за развитие на социалните услуги в община Брацигово през периода 2010 - 2015 год. Иванка Карамитева, председател на Комисията по образование, култура и здравеопазване, даде много висока оценка на стратегията. Становището и на другите комисии беше положително. Резултатът от гласуването – 17 „за“.

Във връзка с приемането на Отчета за дейността на Комисията по закрила на детето към Община Брацигово, Иванка Карамитева изказа забележки за липса на част от документа и известна незавършеност в последната част. Отчетът бе приет, като бе определен срок за отстраняване на недостатъците.

Единодушно бе прието решение за кандидатстване с проект за обект „Спортен комплекс“ по мярка 321 „Основни услуги за населението и икономиката в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2007 - 2013 г. Проектът ще включва ремонт на стадиона, изграждане на съблекални в съответствие с необходимите изисквания, изграждане на игрища за баскетбол и волейбол. Борис Малинов из

- На страница 2

ПРОГРАМА ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА МАЙСКИ ПРАЗНИЦИ БРАЦИГОВО – 2011

5 май 2011 год.

- 11.00 часа Тържествено събрание на СОСРЗ - Клуб на СОСРЗ
- 14.00 часа Провеждане на кръгла маса, посветена на Априлското въстание в Брациговски въстанически пункт под надслов „И в огъня живи“ - Градски исторически музей

8 май 2011 год.

- 9.00 часа Майсторско кормуване - Авто-полигон Брацигово
- 13.00 часа Състезание за велосипедисти - Авто-полигон Брацигово
- 14.00 часа Футболен турнир на ветераните „Априлска епопея 2011“ - Градски стадион

9 май 2011 год.

- 18.00 часа Рецитал и възрожденски песни - Архитектурен комплекс „Попови къщи“
- 11 май 2011 год.
- 9.00 часа Литийно шествие със светините от АПРИЛ 1876 - Градски исторически музей - ул. „В. Петлешков“ - пл. „23 септември“ - ул. „Трети март“ - бул. „9-ти септември“ - площад „Централен“

- 10.00 часа Света литургия и заупокойна панихида за загиналите в Априлското въстание - Църквата „св. Йоан Предтеча“

- 10.30 часа Ритуал по издигане на Националното знаме - площад „Централен“

- 11.00 часа Поклонение пред лобното място на В. Петлешков - Градски стадион

- 17.30 часа Възстановка „Брацигово въстана“ - Площад „Синджирили бунар“

- 19.00 часа Приемане на караула пред парк „Априлци“ и поднасяне на венци - Парк „Априлци“

- 21.00 часа Възпоменателен митинг-заря - Площад „Централен“

- 22.00 часа Народно веселие с оркестър „Канарите“ - Площад „Централен“

12 май 2011 год.

- 10.00 часа Традиционен преглед на художествената самодейност в община Брацигово - Площад „Централен“

- 18.00 часа Концерт на ансамбъл „Тракия“ - Площад „Централен“
- 19.30 часа Концерт на гост - изпълнителите Илия Ангелов и Яница - Площад „Централен“

БРАЦИГОВСКИТЕ ТОПОВЕ

/Из „Рапсодия на българския гуслар“ от Антон Ашкерц/

Да се бори кой как може
с душманите на народа.

Хр. Ботев

Чибук пуши Асан паша,
чибук пуши, кафе пие,
кафе черно след ръкока
под негови бели шатри.
А служи му девойка –
брациговка, бяла Рада.
И протяга Асан паша,
и протяга десна ръка,
та прегръща бяла Рада.
Па и шепне на ухото:
„Не тъгувай, мила моя,
не тъгувай, аз те любя,
любя своята робиня!
Грмнаха те черкестите,
но сега си ти при мен...
И трепериш! Що те
плаши?”

Гръмвете ли ужасни

от топове и от пушки?
Брацигово, Брацигово -
твойто село, Радо мила!
И ме дразни и ме сърди...
И ще всички да избия!
И ще всички да изколя!
И ще всичко прах и пепел
и пустиня да направя.“
„Нивга, паша, Асан паша!
Ти не смятай, че бунтовник
глава лесно ще преклони:
ей Брацигово юнашко,
ей го - гледай как се брани!
Или мислиш, че раите
негат сабли, неगत

пушки,
негат гърлести топове?“
„Какво каза? И топове?!
Не ти вярвам, Радо моя.
Кой би тук топ направил?
Що е туй и кой ще вярва!“
Асан паша се забрави

и забрави бяла Рада...
Падна чибук из уста му,
падна чаша из ръце му,
с кафе чаша - и разля се.
Гледа Асан, гледа плахо,
падна нещо и се пукна
с пукот страшен,
с трясък грозен.
И се смее бяла Рада –
из шатрата вика, скача
и радостно длани пляска:
„Хей, виде ли бре, виде ли,
Асан паша, веро турска?“
„Аллах, Аллах! Гръм
небесен...“

От Брацигово раите,
от Брацигово ли
стрелят...?“
„Да, Асане, турски пашо,
из Брацигово раите.
С топ дървен, топ
чершов!“

ЛЕГЕНДАРЪТ - АПРИЛИЙ 1876 Г.

ПОСТРОЕНОТО В БРАЦИГОВО ПРЕДИ 35 ГОДИНИ

За посрещане на 100 години от Априлското въстание тогавашните ръководители на града, Васил Златков и инж. Вельо Велев, бяха представили предложение за строителство в Брацигово, пред народния представител Атанас Семерджиев и искане за неговото съдействие за осигуряване на финансиране. Някои от обектите са: хотел-ресторант, автогара, комбинат за битови услуги, младежки дом, ведомствени жилища за работниците към предприятията в града, широкоекранно кино, АТЦ и др. От ОНС бяха отпуснати

средства за парк „Априлци“, площада пред Културния дом и входната артерия към Пазарджик, къщата на Васил Петлешков и Старото читалище. Обектите които се реализираха преди и след 100 годишнината се виждат днес. Парк „Априлци“ се възложи за проектиране на арх. Александър Павлов и скулптора Благой Илиев. През лятото на 1975 година бяха изградени северната и западната стена на парка. От септември започна работа монтажна бригада ръководена от Данаил Янков. Първият обработен камък на южната стена беше

положен от Васил Златков, тогавашен първи секретар на БКП в Брацигово и Атанас Ботев, председател на ГНС. Доставени, обработени и монтирани бяха над 800 рилитни блока. За определяне на кариерата за добиване на блоковете бяха проучени всички възможни кариери на територията на Брацигово и Пещера. Монтирани бяха ВиК и ел. инсталациите. До 12 май бяха свършени повечето от строителните дейности, останаха само скулптурните работи. Изпълнението на обекта стана

- На страница 2

ПЪТЯТ НА СТРАДАНИЕТО...

Неимоверно стръмен и продължителен, осеян с кости и кръв, е нашият „Виа долороса“ през вековете... Път, чиито била, са оставили неповторими дати в нашето изстрададено и героично минало. Ето някои по-забележителни дати, които не бива да забравяме:

През 1444 г. обединени войски под знамето на полския крал Владислав и Янош Хуняди водят голяма битка при Варна, където търпят поражение, а вождът им получава името Варненчик, защото оставя костите си на полесражението.

През 1595 г. се вдига Търновско въстание, при което е бил провъзгласен за цар Шишман III, но поради това, че крал Сегизмунд не идва, не успява.

През 1688 г. се вдига епичното Чипровско въстание, като българите се надяват на австрийската армия, която стига до София и Кюстендил, но били разгромени в тил от унгарската конница.

През 1700 г. се вдига ново въстание в Търново.

През 1834 г. в Търново се подготвя т.н. „Велчова завера“, при което водачите са били заловени и обесени.

През следващите години се вдигат въстания - през 1835 г. - в гр. Пирот, през 1836 г. - в гр. Берковица, през 1837 г. - т.н. Върбаново въстание, през 1837 г. - отново в гр. Пирот, през 1841 г. - Нишкото въстание, а през 1850 г. се вдигат Видинско, Ломско и Белградчишко...

Не бива да забравяме, че вследствие на кърджалийските нашествия през 1806 - 1812 г. много български семейства се преселват в Русия, което продължава през 1828 - 1829 г., когато ген. Дибич Забалкански с руските войски стига до Одрин. Стотици хиляди българи се преселват в Бесарабия, Молдова, п-в Крим, където, близо милион, живеят и до днес...

Отново въстанията продължават - през 1856 - Габровското на дядо Никола, през 1857 - Димитракиевата буна, през 1860 - габровци отново въстават...

През 60-те години минават Дунав четите на Хаджи Димитър и Стефан Караджа, на Панайот Хитов и др.

По пътя на страданията имаме и своите пророци - това са нашите будители - Паисий, Софроний, Васил Априлов, Неофит Бозвели, Петър Берон, Георги Раковски и много други.

Имаме и своя „един син“ на България, имаме и своя Пилатов съд, където през 1873 г. мнозина казаха „Разпни го!“ - Великият Левски!

Имахме и своята Голгота, където се проля святата кръв на българите от Батак, Брацигово, Перущица, Панагюрище...

Имаме и своите наследници на Юда Искариотски, които върлуват и до днес.

Имахме и своето Възкресение - на Трети март 1878 г. Бъл-

гария възкръсна от небитието. Нейните мъченици удържаха на мощта на Османската империя на връх Шипка, заедно с богатири на руския народ. От тогава България, за трети

път, пое своя път на премяжданя, разгром и победи, възторг и разочарования... Защото трябва да я има на света!

И ще я има България!

Димитър АДЖЕЛАРОВ

С ГРИЖА ЗА ПОДРАСТАЩИТЕ И ИНФРАСТРУКТУРАТА

- От страница 1 каза задоволение от името на Комисията по образование, култура и здравеопазване.

Разискванията предизвика предложението за приемане на информацията за състоянието, перспективите и осъществяването на Държавен план-прием през 2011/2012 г. в средните училища на общината. Иванка Карамитева изрази сериозното си притеснение относно перспективите на двете средни училища - СОУ „Народни будители“ и ПГСА - Брацигово. Анета Рашайкова съсредоточи вниманието на присъстващите върху поддържането на огромната сграда на техникума и мениджърската дейност на директора. По предложение на Дима Пашкулева предложението за решение бе разделена на две части:

1. Приема информация за осъществяването на Държавния план-прием през 2011/2012 г. в средните училища на община Брацигово.

2. На заседание на ОБС през месец май ще се разгледа информация за състоянието и перспективите на средните училища в община Брацигово.

В този вид решението бе гласувано и прието с 16 „за“ и 1 „въздържал се“.

Обсъждането на отчета за приходите и разходите и баланс на „Инфрастрой“ ЕООД за 2010 г., беше повод за дискусия свързана с водоснабдяването. Борис Малинов предложи насрочване на извънредна сесия на ОБС във връзка със зачестилите аварии по водопроводната мрежа. Анета Рашайкова от името на Комисията по икономика и финанси, предложи да се приеме отчета, като същевременно се предостави план-сметка за цялостна подмяна на водопровода на бул. „9-ти септември“. Комисията по законност и обществен ред не е стигнала до единомислие и не приема отчета. Д-р Пламен Траянов предложи спешно да се намерят средства и възможности за тотална подмяна на водопроводната мрежа. Илия Ив. Илиев изрази убеждението си, че вложените в ремонти средства, вече надхвърлят необходимите за подмяна на водопровода по булеварда. Васил Гюлеметов, кмет на Община Брацигово, от началото на 2008 год. е пледирал за вземане на мерки за подмяна водопроводната мрежа. Да се разчита само на средства от държавния бюджет или програми на ЕС, е невъзможно. Ще се наложи вдигане на цената на водата и създаване на набирателна сметка, където да се акумулира тази разлика. До момента има две офери за извършване на подмяната на водопровода по булевар-

да. Изчаква се и офертата на „Инфрастрой“ ООД. С 9 гласа „за“ и 7 – „против“ отчетът е приет.

Въпросът за отдаване на земеделски земи в района на с. Исперихово, останал без решение на предишното заседание, отново бе разискван. Предложението на Комисията по законност и обществен ред е да не се приема проекта за отдаване под наем за 10 години и да остане сега действащото решение. След разисквания и опити да се разделят земите по различни критерии, бе гласувано и прието, с 12 „за“, да не се променя срокът за отдаване под наем и да остане една година.

Други решения на ОБС:

Утвърждава разходите за командировки на кмета на Община Брацигово за първото тримесечие на 2011 г.

Предоставя на наследниците на Райна Йорданова Кънчева два поземлени имота в местности „Просовето“ и „Свети Спас“.

Упълномощава кмета на Община Брацигово да проведе публичен търг с явно наддаване за продажба на поземлени имоти с одобрени начални продажни цени в землището на с. Бяга и гр. Брацигово.

Утвърждава план за ползване на дървесина от общинска гора „Санджака“ през 2011 г.

Променя от публична в частна общинска собственост на имот пл. № 1514 по плана на гр. Брацигово.

Разкрива „Дневен център за деца“ за 20 ползвателя от 1.1.2012 г.

Разрешава заемообразно прехвърляне на средства от бюджетната сметка на Община Брацигово в извънбюджетна сметка по Оперативна програма.

Приети бяха:

Правилника за дейността на Обществен съвет за социално подпомагане в община Брацигово.

Общинска програма за закрила на детето за 2011 год.

Информация за дейността на читалищата от Община Брацигово.

Отчет за работата на Общинска администрация за периода от май 2010 г. до март 2011 г.

Отчет за поддържане на пътищата при зимни условия за изминалия сезон 2010 - 2011 год.

Информация за състоянието и перспективите на земеделското производство и екологичната обстановка в общината.

Споразумение за сътрудничество между Община Брацигово и Община Неве, Република Франция.

Пею МАРКОВ

ПОСТРОЕНОТО В БРАЦИГОВО ПРЕДИ 35 ГОДИНИ

- От страница 1 възможно благодарение на активното участие на цялото население на Брацигово. За скулптурните работи отговаряше Владимир Батаклиев. Днес за подобряване експлоатацията на парка считам, че е възможно да се извършат следните дейности: да се направят метални врати на трите входа и вечерно време да се заключват, да се назначи пазач-градинар, да се възстанови тоалетната.

Площадът пред Културния дом е проектиран от арх. Георги Георгиев. Плочите за настилка бяха произведени от ЗСОМ в Брацигово и Дедево. Голямо съдействие за добиване на плочите от Дедево оказа Христо Мишев - тогавашен кмет на гр. Пловдив. Монтирането на плочите се извърши от бригада организирана от Строителното училище в гр. Пазарджик с директор Иван Батаклиев. Изкопните рабо-

учители от СПТУ по строителство в Брацигово. По-късно, по времето на кмета Николай Вълев, бяха оградени няколко карета, в които бяха засадени дървета. По водно-

по проект на инж. Ат. Коцев. Трябваше да се изправи трасето в участъка на новата автогара, да се прекарат водопроводи, електропроводи, телефонен кабел до ДОЗ, да

то огледало промени направиха и кметът Соня Мишева. С изграждането на хотел-ресторанта от Димитър Китов площадът придоби завършения си вид. В последните години площадът се оживи и стана привлекателно място за жителите на Брацигово. Днес не трябва да се разрешава играта на футбол, тъй

се направи корито на Дялево дере от Хлебокомбината до Автобазата. Ел. осветлението беше направено от Енерго-Пазарджик. Оформиха се зелените площи и велоалеята от ТСА до ЗЕДС. Асфалтирането на пътя от разклона Бяга, Пазарджик до Старата автогара на Брацигово се извърши от ОПУ гр. Пазар-

джик с началник инж. Борис Комбов. Технически ръководител беше Иван Терзов. За координиране на работата при изпълнението на обектите в ГК на БКП се провеждаха ежеседмично оперативки, на които присъстваха техническите ръководители и всички, които имаха отношение по строителството. След месец февруари оперативките се провеждаха в ГНС под ръководството на Иван Златков.

Освен горепосочените обекти на 11 май преди зарята беше открита Фабриката за детски играчки. Завършенна беше реставрацията на родната къща на Васил Петешков и Старото читалище. Работеше се за изграждане Цех 30 и ЗЕДС.

инж. Груйчо КЛЯНЧЕВ

ти, полагането на подземните инсталации се извършиха от Благоустройствени строители с окръжен началник инж. Атанас Манолов, който в най-напрегатите моменти включваше с труда си за изпълнение на спешни работи. Монтирането на водното огледало се извърши от група

като се нараняват цветята и дърветата. На площада да се движат само детски колички и велосипеди на малки деца. Крайно време е да се реши съдбата на Гробницата. Входната артерия от Пазарджик в участъка от ЖП гарата до болницата се реконструира и приведе в сегашния вид

Среща с Мая Манолова

„Хладилникът победи телевизора“

В препълнена зала в Гюлеметова къща на 20 април социалисти и симпатизантите на БСП се срещнаха със секретаря на парламентарната група на Българската социалистическа партия

- Мая Манолова. Настроението бе приповдигнато, защото тази среща беше очаквана и подготвена отдавна.

Мая Манолова грабна сърцата на присъстващите със своя чар и красноречие. Изказът ѝ беше разбираем, близък до всички и затова посетителите на срещата останаха много доволни. Мая успя да внесе поне малко успокоение в пълните с тревожност въпроси за настоящето и бъдещето на нашата страна. На „ти“ с проблемите, както на партията, така и на управлението, тя очерта перспективите на бъдещото развитие и всички си пожелахме успех в предстоящите избори.

В изказванията на Стефан Урумов, Илия Милушев, Пейо Найденов, Атанас Ботев, Веселин Христов и Тодор Карамитев пролича загриженост за развитието на града ни и на Общината, за днешния и утрешния ден, за нашето и на децата ни бъдеще.

Председателят Георги Кабов постави предстоящите задачи пред основните партийни организации.

Мая Манолова връчи партийните книжки на двете момичета от Бяга, Мариана и Любка, с пожеланието да ги носят достойно и с чест да отстояват социалистическата идея.

Елена Й. ИВАНОВА

АНТОН АШКЕРЦ - ГУСЛАР НА ГЕРОИЗМА

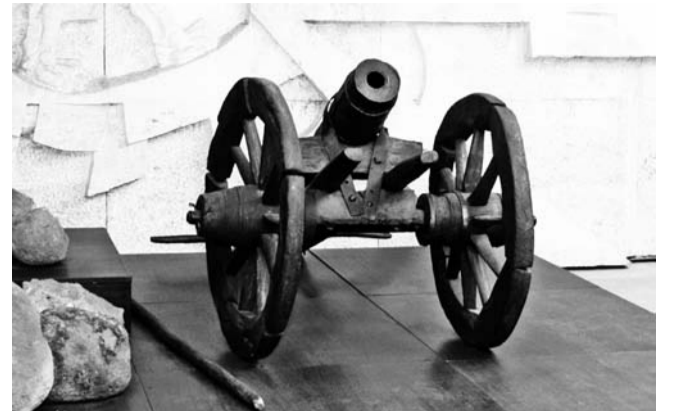

В нашия град има една улица, която се нарича „Антон Ашкерц“. Някои не знаят, че става въпрос за автора на стихотворението „Брациговските топове“, посветено на брациговските въстаници. Животът на Ашкерц, авторът на „Рапсодии на българския гуслар“ е криволичещ като морски бряг. Роден в гр. Глябок /Щиряя/ през 1856 г. в бедно селско семейство, бъдещият поет учи богословие в гр. Марибор... Обаче будната съвест на славянина като вижда антихуманността на католическата догматика, изгорила на клада хиляди инакомислещи като Саванарола, Ян Хус и много други, захвърля свещеническото расо и става поет - гражда-

нин на своето време. С поетичното си творчество се утвърждава като най-големия поет на реализма в словенската литература. Първите си работи Ашкерц печата с псевдонима Горазд. Не бива да забравяме, че Горазд е единият от светите Седмочисленици, които донесоха азбуката в България през IX век. Той е лирик и епик, като пише редица епически песни, балади, романи, поеми. Първата му книга е озаглавена „Балади и романи“, следват я „Лирически и епически стихотворения“... Той разработва социални и политически мотиви, както и такива от трагичната селска съдба, борбата с експлоататорите и подтисниците. Из между славянофилските творби на Ашкерц са и тези, които той посвещава на българския народ - т.н. „Рапсодии на българския гуслар“, които са издадени през 1904 г. в гр. Люблина. Те представляват една малка епопея на нашите освободителни борби. В цикъла са поместени поемките „Васил Левски“, „Събранието на Оборище“, „Брациговските топове“, „Христо Ботев на

Радецки“ и др., като всички започват с мотото от Хр. Ботев - „Плачи! Там близо край град София...“, „Звезди обиспят свода небесен“..., „Не плачи, майко, не тъжи...“ и т.н., с което поетът се докосва до поетичната струна на великия Ботев... Априлското въстание е представено с величествените си жертви и борческия неукротим дух на нашия народ. Поетът с възмущение възкликва „Стонът на робовете не достига до боговете!“ Творчеството на големия словенски поет носи духа на непримиримост към робството и тиранията. В него е втъкано голямото чувство за справедливост и омраза към всякаква неправда. В поетичното си творчество той се отзовава на борбата за свобода в целия свят, за което говори дори творбата му „Умиращият бур“, посветено на борците в Бурската колониална война, както и „Руско село“, „Братът словак“ и много други. Антон Ашкерц е бил съпричастен и към нашата съдба като народ, което не сме забравявали... Димитър АДЖЕЛАРОВ

БРАЦИГОВСКАТА ЧЕРЕШОВА АРТИЛЕРИЯ

Брациговският революционен комитет възлага на дърводелците Кузо Рабаджията, Кръстьо Георгиев, Атанас Манчов, Петър Ячов, Димитър Глувия и Ангел Аджиев от черешови и брястови дървета да направят топове. За огнени средства е наредено да се съберат всичките кантариеви топки, с които да се пълнят топове. Освен това са приготвени железни куршуми, които се слагали в тенекиени цилиндри - половиници. На 27 април 1876 г. народът се тълпи пред гробището - този ден ще се пробва брациговската артилерия. Там са поставени 12 черешови и брястови топчета. При тях е началникът на артилерията Георги Шаров - бивш доброволец в румънската армия, познаващ артилерийското дело. Тук е и местният революционен комитет, начело с Васил Петлешков. Зад топове застават гордите топчи: Андрея Аврамчин, Христо Боянов, Дино Бозев, Васил Златков, Щерю Троянов, Димитър Дуков и Стоян Троянов. При всеобща радост Георги Шаров изкомандва високо „Пали!“ и топове гръмват. След като отминава димната мъгла се вижда, че един от топове не издържа изпита, пръсва се на трески.

На позицията при „Гробето“ с фронт на северозапад, за да се пресече пътят на идващите турци откъм Пазарджик и Пещера, са поставени 10 топа. Другите два топа са поставени на „Кулата“ с фронт на север да пресекат пътя на идващите турци откъм Пловдив и Перушица. Когато в Панагюрище се води последна и отчаяна борба на живот и смърт - 30 април 1876 г., Брациговският въстанически пункт предприема първото организирано сражение срещу турците в с. Чанакчиево /Розово/. Въстаническите войски построени в три фронта се вдигат в атака. Централният фронт се командва от хилядника Никола Боянов, тук участват и топове. Още с първия изстрел черешовите топчета разбиват турската позиция. Голям успех има този ден огънят на топове, поставени на позицията на „Кулата“

и на „Гробето“. Въстанието завършва с преговори и примирие. Предадено е част от оръжието на въстаниците. Хасан паша взема ценен трофей - пушки, пищови и два черешови топа, които по-късно са откарани в Цариград. Един от останалите славни топове е запазен - при всяко честване преди години се е произвеждал изстрел с него, а сега се съхранява в историческия музей като най-ценен експонат. Черешовото топче в историческия музей е скъпа и ценна реликва от най-напрегнатия момент от историята на българския народ в неговата национално-революционна борба за освобождение. Ето защо за него е належащо и необходимо да се направи всичко, което да осигури неговото запазване през вековете. Екатерина Дамянова Директор на Истор. музей

100 години местна Земеделска дружба

Идеята за създаване на Земеделска организация в брациговския район намира най-напред почва в полските села, в които земеделието е преобладаващ поминък и необходимостта от защита на това население е най-голяма. В Брацигово началото е положено през 1911 г. За образуването на дружбата безспорна е ролята на Ал. Стамболийски. Между селския водач и някои от най-големите радатели за земеделско сдружение в града, като Михаил Ив. Хрисчев и Ангел Ив. Петлешков, са съществували тесни връзки и добро познание. През май 1911 г. по покана на М. Хрисчев в Брацигово пристига Ал. Стамболийски. В дома на Йордан Дамянов се провежда събрание в присъствието на 15 души. Поставя се началото на организираното земеделско сдружение, а за председател на местната дружба е избран Йордан Дамянов. В ръководството влизат Георги Мърваков - подпредседател, Костадин Мицов - касиер, Ангел Петлешков, Пейо Мърваков и Христо Тодориев - съветници. След това е проведено публично събрание в черковния двор и е оповестено създаването на Земеделска дружба в Брацигово. Ал. Стамболийски произнася реч. В началото на съществуването си дружбата функционира като група от съмишленици. Тя е малобройна и затова една от главните и задачи е

Христо Кирпичев и Алекси Тъпанаров. През 1915 г. Стамболийски посещава някои дружби в Пещерска околия с цел разясняване позициите на Съюза по политическата обстановка у нас след избухване на Световната война. В Брацигово той пристига на 13 април и провежда събрание в къщата на Пейо Мърваков. Присъстват: Й. Дамянов, Ан. Петлешков, К. Симонов, Ил. Бъндев, Л. Мицов, Христо и Васил Тодориеви. През март 1920 г. е сформирано самостоятелно земеделско правителство с министър председател Ал. Стамболийски. В ръководството на местната организация през тази година влизат Ан. Петлешков - председател, Христо Кърколев, Борис Кънчев, Костадин Симонов, Георги Тошков и Павел Златков. Трима дейци на земеделската дружба са в състава на избраната на 18 юли 1921 г. да управлява града тричленна комисия: Михаил Хрисчев - кмет, Борис Кънчев - помощник кмет и Ангел Петлешков - член. До 9 юни 1923 г. земеделската дружба в Брацигово, наброяваща над 150 души, се оформя като силна и влиятелна организация, но превратът я заварва неподготвена. Слабостите, допуснати по време на Деветоюнския преврат, се преодоляват в следващите месеци и в Септемврийското въстание дружбата участва масово, дава 5 жертви - Б. Кънчев, П. Златков, Ив. Павлов, Д. Мърваков и Хр. Кърколев. След въстанието местната дружба е обезглавена. Едва

привличане на нови членове и организационно укрепване. На 21 август 1911 г. в Брацигово пристига Ал. Стамболийски за предизборна агитация в навечерието на парламентарните избори през септември същата година. Устроено е голямо събрание, на което оратор е самият Стамболийски. През януари 1912 г. за председател на земеделската дружба е избран Ангел Ив. Петлешков. През тази година местните сдружени земеделци стават известни с един знаменателен факт, имащ значение за целия Земеделски съюз. 28 годишният Ангел Белов от състава на местната дружба, старши подофицер, по професия музикант, композира марша на сдружените земеделци в България, за което получава благодарност и поздравление от ръководството на БЗНС чрез в. „Земеделско знаме“. За първи път на XIV конгрес на Съюза през декември 1913 г. има брациговско присъствие - като делегати участват Йордан Дамянов,

Песен за Брацигово

Текст: Димитър Аджеларов

Музика: Руси Попов

Тлей в Родопите легенда - жарава с огнени слова: с подвизи чутовни грее моя роден град. (2)
Пишело бунтовно време завети в кървави писма, Брацигово на бойно стреме развей ли знамена. (2)

Припев:
Към изгрева бял сме ний литнало ято на славата свидна със мощни крила; слънцето грей ни Свободата грей то в наш'те сърца! (2)

Гордо пели са момите, хайдушки рог - във тишина... С топ черешов тук дедите будели деня. (2)
С песни ний твориме дните - живеий Брацигово в дела, завещани от бащите не в една мечта. (2)

през 1928 г. започва стабилизиране. Възхода си Брациговската земеделска дружба достига през 1930 - 1932 г., когато наброява 205 човека, а председател е Ангел Ив. Бакърджиев. След преврата на 19 май 1934 г. политическите партии са забранени със закон и местната дружба съществува само като група съмишленици, в чието ядро са

Петър Павлов, Тодор Тосев, Никола Арабаджиев, Борис Чанакчеваров, Кръстьо Тосев и др. През 1942 г. БЗНС участва в образуването на новата власт на 9 септември 1944 г. за кмет на града е избран земеделецът Трайчо Кирпичев. Земеделската дружба е единна до 1946 г., когато се разцепва и една част от членовете ѝ преминава към

опозиционния БЗНС „Н. Петков“ - Г. Тошков, Ив. Черняев, П. Кънчев и др. През 1947 г. БЗНС „Н. Петков“ е забранен, на репресии са подложени хиляди земеделци, изпратени по лагери и затвори. От Брацигово трима лежат в Белене - Хр. Тодовичин, Хр. Кирпичев и Ив. Търпоманов. Екатерина ДАМЯНОВА

УЧЕНИЧЕСКО СЪСТЕЗАНИЕ

На 20 април 2011 год. се проведе ежегодното общинско състезание по „Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации“ за ученици от VII и VIII клас.

СОУ „Народни будители“ и Снежана Димитрова от ОУ „Христо Ботев“ – с. Исперихово.

Практическият етап включваше боравене с уреди за

В мероприятията тази година взеха участие отбори на трите училища в общината - СОУ „Народни будители“, ОУ „Христо Ботев“ - с. Бяга и ОУ „Христо Ботев“ - с. Исперихово.

Ученическото състезание, което специалистите класифицират като извънучилищна дейност, премина в два етапа - теоретичен и практически.

В първия етап състезателите решаваха тест, демонстрирайки познанията си в различни области на превантивните действия при екстремни ситуации.

Тестът съдържаше 35 въпроса, на които участниците трябва да отговорят за 35 минути.

Въпросите от теста затрудниха доста младите спасители, но въпреки това те показаха завидни познания. С добра теоретична подготовка за действие при бедствия, аварии и катастрофи се представиха Паскал Мегенов от

предотвратяване на пожар като кофпома, пожарогасител и др.

След приключване на състезанието Комисия от длъжностни лица определи класирането на отборите, което е както следва:

1. Отборът на СОУ „Народни будители“ - Брацигово с 82 точки;

2. Отборът на ОУ „Христо Ботев“ – с. Бяга с 73 точки;

3. Отборът на ОУ „Христо Ботев“ – с. Исперихово с 58 точки;

Победителите ще представят общината ни на областното състезание по „Защита при бедствия, пожари и извънредни ситуации“ в град Пазарджик, организирано от Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ към РУ на МВР на 29 април 2011 г.

Пожелаваме им достойно представяне и успех!

Михаил ДЗУКОВ
гл.сп. „ГЗ и ОМП“

Сметище, превърнато в място за отдих

Братята Любчо и Борис Донови, баща и син - Александър и Йордан Сокерови, Атанас Шопов и Илия Крушаров са инициатори на идеята за превръщането на сметището в края на ул. „Божура Попова“, до река „Умишка“, в място за отдих. Почистена е и реката от от-

падъци, изградена е беседка, площта е озеленена. Нерегламентираното сметище е превърнато в прекрасно място.

Хвала на вас, момчета! Инициативата ви е достойна за подражание.

Йордан НЕДЯЛКОВ

66 години - Ден на победата

ПО ПЪТИЩАТА НА ВОЙНАТА Спомени на един козарчанин

Стоян Димитров Кузманов е роден в с. Козарско на 11 февруари 1923 г. На 14 септември 1943 г. постъпва в армията като свързочник в Трети артилерийски полк на Негово Величество цар Борис III в Пловдив. За участието си във Втората световна война на 1 май 1945 г. е награден с орден от маршал Толбухин.

Бай Таньо, както го наричат съжителите му, е здрав

мъж, с бистър ум, който разказва с много подробности – имена на командири, дати, имена на селища и много събития – спомените си от сраженията с германците и пътя изминат от Пловдив до Скопие, както и участието му като свързочник в състава на Щаба за управление на артилерията, разположени край гр. Печ, Унгария.

В края на 1943 г. артилерийският полк е мобилизиран и разположен в селата Куклен и Брестник на юг от Пловдив, поради бомбардировки на английски и американски самолети. Ръководи се от полк. Попненчев, който е бил батареен командир при превземането на Одрин. По това време Стоян Кузманов завършва кандидат подofiцерска школа. През февруари 1944 г. при падането си един кон му счупва крака. Лежи 40 дни във Военна

Отново брациговчета взеха първите места на олимпиадата по география

На проведения на 19 март 2011 г. Областен кръг на Олимпиадата по география и икономика в гр. Пазарджик брациговски деца отново заеха челните места в класацията.

Шестокласникът Кристиан Карамфилов Георгиев се класира на първо място в битка с всички ученици от 6-ти клас, участващи на областния кръг за Пазарджикска област, а в групата 5-7 клас, където участваха 124 ученика - 2-ро място. Малко не достигна на Кристиан да повтори своя успех от миналата година и да стигне до националния кръг в Благоевград.

Велина Стефанова Карналова е другата наша гордост. Тя се класира на 4-то място

сред шестокласниците и на 11-то в младшата възраст, което е също едно много достойно представяне.

Гордеем се с успехите им, желаем им да продължат в стремежа си към нови знания и да покоряват нови върхове.

Мария ГЕОРГИЕВА

болница, евакуирана край Садово. След завръщането му в частта, става завеждащ на склад с амуниции и оръжие, като същевременно два пъти седмично кара от Пловдив зоб и сено за конете.

На 9 септември офицерите от полка са арестувани. По това време Боян Българанов е председател на ОФ в Пловдив. След уверение за лоялност, офицерите се завръщат в полка и започва подготовка за изпращане на фронта. На дълга влакова композиция с два локомотива са натоварени с цялото си оборудване 21-ви Смолянски полк, 9-ти артилерийски полк, 2-ри тежкотоварен Асеновградски полк, 3-ти артилерийски полк. На 11 септември композицията минава бавно през Пловдив, изпращана от хиляди граждани, които хвърлят букети, едни плачат, други викат „Ура!“.

Минават през Костенец, София, Кюстендил и Достигат до Гюешево. Там композицията е разтоварена и пол-

кът е разположен в близките ливади. Едно артилерийско отделение, на майор Рашков, вече се бие с германците, които са разположени в селата Киселица и Варовище, източно от Крива Паланка. В телефонната станция с командир Николай Петров от Пловдив, Стоян Кузманов е помощник-командир.

Няколко дни преди още полкът да е пристигнал, в подкрепа на гранични войски от Кюстендил пристига една дружина. Същата е бомбардирана от един български летец, известен като бай Петко, който след като убива над 200 човека избягва при германците. След 3-4 дни самолетът идва отново откъм Крива Паланка, хвърля бомби над гарата в Гюешево. Няколко дни поред същият летец бомбардира българските позиции. Един картечар от предните позиции го сваля близо до Крива Паланка.

Продължение
в следващия брой

Великден в Равногор 135 г. от Априлското въстание

На 24 април 2011г. (Великден) от 11 часа пред паметника на поп А. Сандъччиев се проведе тържество по случай двата празника. Преди 135 г. точно на този ден е основан Революционния комитет в къщата на Ангел Сандъччиев.

Читалището в селото носи името „23-ти април 1876 г.“ вече 102 години.

Фолклорната група при читалището изпя няколко песни, след което тържеството премина във весело отпразнуване на Възкресе-

ние Христово.

Местният свещеник А. Николов извърши водосвет за здраве, мир и любов на всички. На всички самият той раздаде яйца, боядисани от църковните служители.

Празникът продължи с хоро. След като се повеселиха и поиграха, хората се отпразнуваха по домовете си, за да продължат традицията на празника - да посрещнат кумците.

Елена КИСОВА
Председател на Читалището

ДЕВЕТИ МАЙ – НАШИЯТ ПРИНОС

Наближава 9-ти май, денят на победата над хитлерофашизма. На този ден през 1945 год. с мощното настъпление на Червената армия, Германия обяви безусловна капитулация. Настъпи мир и човечеството си отдъхна от хитлерофашизма.

За тази победа помогна и участието на нашата армия. Тя изпълни достойно поставената й задача да разгроми хитлеристката армия, воюваща в Сърбия и Унгария.

Намесата на армията ни във войната помогна за запазване цялостно на държавата в днешните и граници. По-старите хора сигурно си спомнят, че тогава след войната някои западни държави поискаха от България

да бъдат откъснати огромни територии - цяла Южна България до гр. Пловдив да се даде на съседите само, защото преди войната сме били съюзници на Германия. Участието ни във войната даде възможност на Съветската държава в лицето на външния министър Молотов да ни защити пред великите сили и тази опасност ни отмина.

В тази война ние дадохме скъпи жертви.

Армията ни беше поставена пред голямо изпитание. Ние воювахме с опитен противник - воювал четири години на Източния фронт - противник, който неколккратно ни превъзхождаше в жива сила и техника. Години

преди тази война Хитлер се готвеше за нея, въоръжавайки армията си с модерна за онова време техника и боеприпаси.

Въпреки това ние удържаме на напора и многобройните атаки на хитлеристите в Унгария на р. Драва и не им позволихме да разширят района край Драва.

Тогава хитлеристите се надяваха с лекота и в кратък срок да пленят и унищожат армията ни, но това не се случи. Ние не им позволихме нито крачка напред, а по късно с помощта на Съветските военни части успяхме да ги изтласкаме отвъд Драва на старите им позиции, откъдето започна паническото им отстъпление.

Завършвайки, пожелавам на всички фронтоци и на

целия ни народ никога повече войни.

Нека човечеството да живее в мир и благоденствие.

Станко ГРАМАТИКОВ
фронтак

ПРОДАВАМ ПАВИЛИОН
в Брацигово - запазен
0885 322630, 03553/3104

ARIS
НЕДВИЖИМИ ИМОТИ
АГЕНЦИЯ ЗА НЕДВИЖИМИ ИМОТИ „ARIS“ ОТКРИ
ОФИС В гр.БРАЦИГОВО.
За контакти: гр.Брацигово
ул.„Васил Петлешков“№ 1
0885 727 720; 0888 586 446
www.aris_imoti.imot.bg
e-mail: aris_imoti@abv.bg
Агенция за недвижими имоти „ARIS“
изкупува земеделски земи в
гр.Брацигово в следните местности:
КЛИСУРАТА, КЛИСУРАТА 2, БЛАТЦА 1